శీలం చిరునామా

28

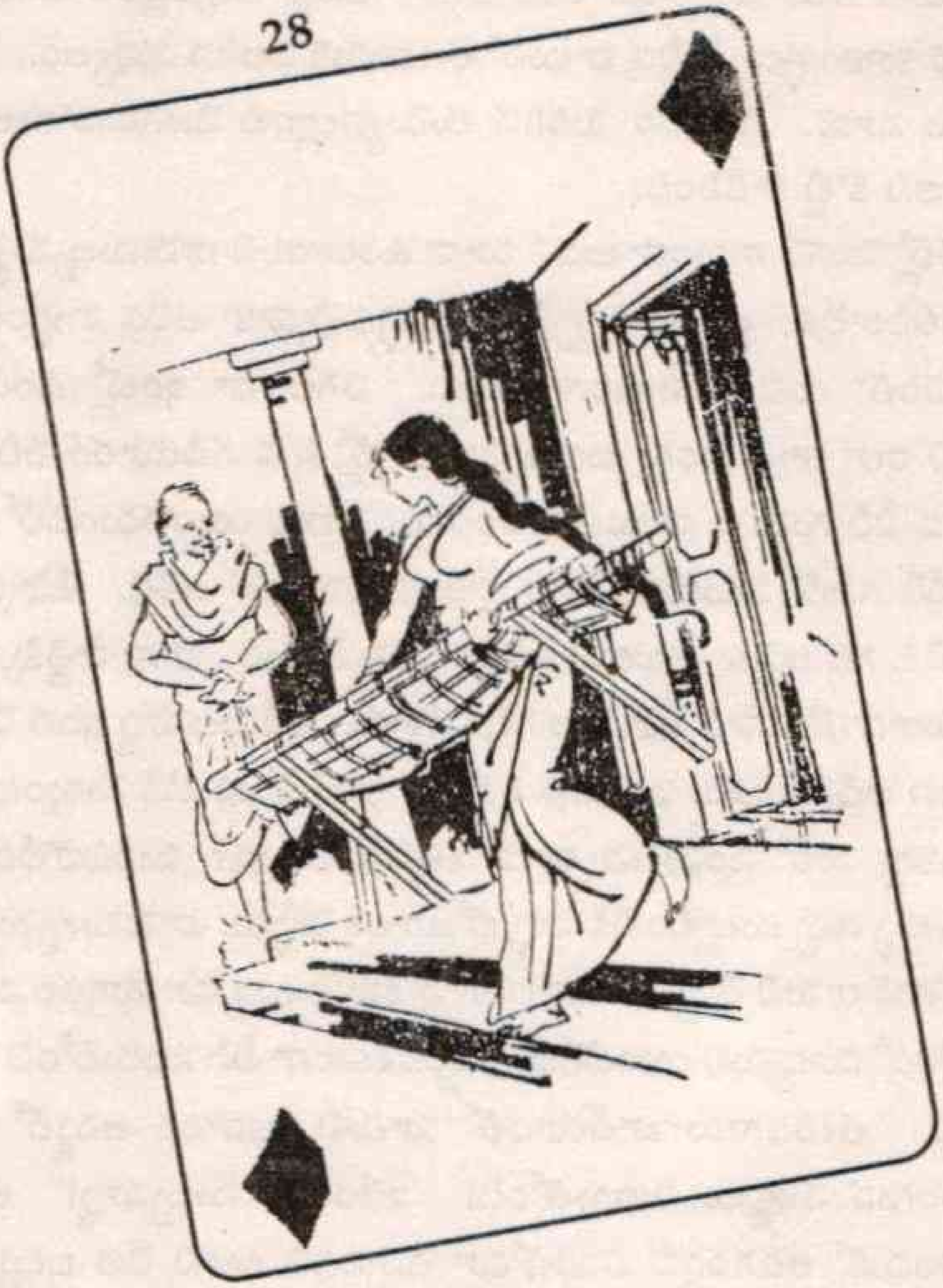

శేషాద్రికి అది దొరికినట్లే దొరికి చేజారిపోడం ఇది మొదటిసారికాదు. మొట్టమొదట అతనికి కలిగిన అనుభవం వారి వంశానికి మూల పురుషులు అయిన శ్రీమాన్ రామానుజయ్యం గారి విషయంలో. తెలిసిన బంధువులే కాక పెళ్ళామూ పిల్లలూ కూడా ఆయన్ని నెత్తిమీద పెట్టుకునేవారు. ఎవరికి ఏ ఆపదవచ్చినా తోచిన సాయం చేసేదాకా విల విల లాడిపోయేది ఆయన హృదయం. 'సచ్ఛీలుడు అంటే ఈయనే!' అని శేషాద్రి అనుకునే రోజుల్లోనే 'ఛిఛీ!' అనవలసిన ముక్కఒకటి అతని చెవిన పడింది. ఎల్.ఎమ్.పీ మాత్రమే అయిన ఆ సామాన్య గృహస్థు అంతటి సంపన్నుడు ఎలా అయాడో పట్టి యిచ్చే వార్త అది. ఎందరు పెద్ద డాక్టర్లని సంప్రదించినా విజయపురి జమీందారిణికి గుండెపోటు తగ్గకపోతే వీరి హస్తవాసి మంచిదని తెలిసి రామానుజయ్యంగారిని పిలిపించుకుందట. ఆ తర్వాత ఆరునెలలు దాటకుండా విజయపురి జమీందారు గుండెపోటుతో మరణించారుట! వెండి బాల్చీల మొదలు బంగారు జడలవరకు కోటలో ఓ వంతు సరుకుతో వీరిల్లు నిండిపోయిందిట.

శేషాద్రి 'ఇది నిజమా!' అని ఓ నమ్మకస్థుడి దగ్గిర ఆరా తీశాడు. 'అయితే నేం, కాక పోతేనేం ... నిప్పుకాని ఆయన మనిషికాదు. ఆ మాటకి తిరుగు లేదనుకో!' అని కచ్చితంగా చెప్పేశాడు. 'ఏమిటీ తిరకాసు!' అని ఎవరి దగ్గిరో గునిస్తే ఎక్కణ్ణుంచి విందో అతని మామ్మ కస్సునలేచి, 'ఆడ కూతుళ్ళం. ఏ నీడ చాటునో తలదాచుకోవలసిన పువ్వులం. కట్టుకున్న వాడితో ఖయిదు తప్పదు మాకు. తిరగడం మరిగిన తుమ్మెదల్లాంటి మొగమహారాజులకి అదో తప్పా ఏమిటి శేషూ!' అని కొట్టి పారేసింది.

తుమ్మెదల్లో మొగవే కాకుండా ఆడవి కూడా ఉంటాయని రామసుబ్బమ్మని బాగా గమనిస్తే గాని శేషాద్రికి తెలిసిరాలేదు. అతనికి పద్నాలుగు ఏళ్ళు వచ్చేదాకా ఆవిడ వాళ్ళింట్లో వంటమనిషిగా పని చేసేది. ఎంతో రుచిగా శుభ్రంగా చేసేది. పగలంతా ఇంట్లో ఉండి అన్ని పనులూ చూసుకునేదిగాని ఇలా రాత్రి టంగు టంగు మని హాల్లో గోడ గడియారం పదీ కొట్టిందో చెంగు చెంగుమని ఆవిడ వీధి గుమ్మం దాటుతూ ఉండేది. 'అబ్బా, యింతమందిలో పడుకుంటే నాకు సిగ్గు బాబూ. వేరే గదిలో పడుకుంటే గాని నాకు నిద్రపట్టదు' అనేది. శేషాద్రీ వాళ్ళ యింటికి పెరటివైపు వీధిలో ఓ గది అద్దెకు తీసుకుని అక్కడికి వెళ్ళిపోయేది. బాగా పొద్దెక్కిపోయినా రాకపోతే ఆవిణ్ణి పిలుచుకురాడానికి ఓసారి శేషాద్రి ఆ గదికి వెళ్ళేడు. 'ఇదేమిటమ్మా ఇంత పెద్ద పందిరిమంచం ఈ గదిలో!' అని అడిగితే ఆమె ఫకాలున నవ్వడం అతనికి ఎప్పటికి గుర్తుంటుంది. అదే కాదు, దానితో లంకె ఉన్న మరో సంఘటన కూడా అతను ఎప్పుడూ మరచిపోలేడు. ఓసారి వాళ్ళు యింటిల్లిపాదీ ఊళ్ళో ఉన్న చుట్టాలింటికి పెళ్ళి భోజనాలకి వెళ్ళేరు. రామసుబ్బమ్మకి ఇల్లు అప్పచెప్పి వెళ్ళేరు. రాత్రికి గాని రామని చెప్పి. భోజనాలవగానే శేషాద్రి ఒక్కడూ మాత్రం ముందు వచ్చేశాడు. ఈవిడ ఏం చేస్తోందో చూద్దామని యింటిగేటు చప్పుడవకుండా తీసి సందులోంచి పెరట్లోకి వచ్చాడు. చూస్తే ఏముంది. ఈవిడగారు బాత్‌రూంలో కూచుని, ఆవాసన జన్మలో మరచి పోగలడా, యింతింత యింగువ ముద్దలు మింగుతోంది! 'ఇదేం పని సుబ్బమ్మా!' అంటే తుళిక్కిపడి యిటు తిరిగి ఎందుకో అడగవద్దనీ ఎవరితోనూ చెప్పవద్దనీ అతని చేత ఒట్టు వేయించుకుంది. కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుకుంది. ఆనాటి ఆ నవ్వుకీ ఈ కన్నీళ్ళకీ చాలా దగ్గిర సంబంధముందని బాగా పెద్దయ్యాక గాని శేషాద్రికి బోధపడలేదు!

స్వభావ రీత్యా ఏకాంత జీవి అయిన శేషాద్రికి, చాలావరకు, ప్రశ్న వేసుకునేదీ జవాబు చెప్పుకునేదీ తనకు తనే. ఆ రోజులు గడిచిపోయాయి. ఇప్పుడు ఆ రామానుజయ్యం గారు కాని, రామసుబ్బమ్మగాని లేరు. కాని వారు చిన్నప్పుడే తనలో ఏర్పరచిన యింప్రెషన్స్ మాత్రం ఎప్పటికీ మరచిపోలేక పోయాడు శేషాద్రి. తన కుటుంబం వాళ్ళకి రామానుజయ్యంగారి రాణివాసపు రాసక్రీడలు స్పష్టంగా తెలిసినా ఆయనని గొప్పవాడుగా గౌరవించడం మానలేదు. రామసుబ్బమ్మ రాత్రి రహస్యాలు, తెలీదనుకోడానికి ఎలాంటి ఆస్కారమూ లేకపోయినా, చక్రాంకితులైన తమ యింటి అతి నిష్టాపరుల్ని సహా అవి అట్టే బాధించినట్టులేదు. ఎందుచేత? ఇవి నీతికీ నియమానికీ గీటురాళ్ళు కావా, చూసీ చూడనట్టు తనవాళ్ళు ఎందుకూరుకున్నట్టు! శీలానికి విలువే లేదా? దాని ఎడ్రసు ఎక్కడట?

శేషాద్రి ఉద్యోగస్థుడయాడు. వివాహితుడయాడు. గంపెడు పిల్లల తండ్రి అయాడు.

అంతరంగికులుగా ఎవర్నీ తన మనసు గుర్తించకపోయినా అసంఖ్యాకులు తారసపడ్డారు. అతని జీవనయానంలో ఏమయినా అతను ఎదురు చూస్తున్న ఎడ్రేసేమిటో ఎవరూ చెప్పలేకపోయారు. అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళాడిన భార్యలచేత ఏ రోజుకారోజు ఏడిపించే ఏక పత్నీవ్రతులూ పబ్లిక్‌గా పదిమందితో తిరుగుతున్నా ప్రతి ఒకరిచేతా 'భళా!' అనిపించుకునే భాగ్యశాలురూ 'ఏమంటావ్?' అని వెక్కిరిస్తున్నారు కూడా. ఉన్నవాళ్ళు చాలక 'నా మాటేమిటి మరి?' అంటే మీనాక్షి అతని మనసులో తిష్టవేసుకు కూచుంది.

శేషాద్రికి మీనాక్షి మేనకోడలి వరస. అంటే అతని చెల్లెలు కామేశ్వరికి సవతి కూతురన్న మాట. శేషాద్రి చెల్లెలు కామేశ్వరికి, కడసారపు పిల్ల అవడంచేత. ఏమంటే అది చెల్లి తీరాలనే మూర్ఖత్వం బాగా అబ్బింది. వచ్చిన ప్రతీ సంబంధమూ కొట్టి పారేస్తూ పెళ్ళి వయసు దాటిపోయే స్థితికి చేరుకుంది. అఖరికి పదేళ్ళ సవతికూతురు మీనాక్షిని కూడా భరించవలసి వచ్చింది. ముప్ఫై అయిదేళ్ళ రెండోపెళ్ళి మొగుడు ముకుందంతో పాటు!

చెల్లెలు పెళ్ళికి సకుటుంబంగా వెళ్ళిన శేషాద్రి మనసులో మొదట్లోనే ఆ పదేళ్ళ అమ్మాయి బలమైన ముద్రవేసింది. బలంగా ఆరోగ్యంగానే ఉంటుంది గాని మీనాక్షి నలుపులోనే జమ. పైగా ఇక జీవితంలో చెరగనంత లోతుగా ఏర్పడిన, మొహంనిండా స్ఫోటకం మచ్చలు. ఆడపిల్ల అయినా అనాకారి అయినా, తండ్రి మరో అమ్మని తెస్తున్నా ఆ పిల్లకి చీమకుట్టినట్టులేదు. ఆ చురుకు తనం ఆ నవ్వుమొహం ఓ మారు చూసిన వాళ్ళు మరచిపోడం కష్టం. అన్ని పనులూ తనవే. ఆ పెళ్ళి పందిరే తను. అలా తిరిగింది మీనాక్షి. 'కామేశ్వరి సవతికూతుర్ని సరిగ్గా చూస్తుందా?' అని అనుమానించిన వాళ్ళకి ఆశాభంగమే అయింది. మీనాక్షి మంచితనమేకాక ఏడెనిమిదేళ్ళపాటు కామేశ్వరికి పిల్లలు పుట్టకపోడం కూడా దానికి కారణం కావొచ్చు. ఆ తర్వాత నాలుగేళ్ళలో ఆవిడకి వరసగా ముగ్గురు పిల్లలు. ఇంకెంత సంతానం వృద్ధి అవునోగాని ముకుందం మూడ్రోజుల విషజ్వరంతో కన్ను మూసేశాడు.

చెల్లెలికి తలచెడితే ఏకంగా యింటికి తీసుకురాడానికి శేషాద్రికి వెనక ఆస్తి అంటూ ఏమైనా ఉంటే అది అపరిమిత కుటుంబమే. ఏదో మొక్కుబడికి, తెలిసిన నలుగురూ నాలుగు అక్షింతలూ వెయ్యకుండా, తను చెయ్యవలసినవేవో నామకః పూర్తిచేసి కామేశ్వరిని సాగనంపేశాడు శేషాద్రి. అప్పుడు మరోసారి మీనాక్షి మన స్తత్వాన్ని పరిశీలించే అవకాశం కలిగింది అతనికి. అప్పుడేకాదు. పెద్దవుతున్న సంసార తాపత్రయం వల్ల ఎంత తీరిక చిక్కకపోయినా, శేషాద్రి ఆమె గురించి అలా భోగట్టాలు చేస్తూనే ఉన్నాడు. మరి అతన్లో ఎవరిదగ్గిరా లేనిది ఆ అమ్మాయికేం కనపడిందో ఆ పెళ్ళి పందిట్లోనే 'మామయ్య గారూ!' అంటూ ఒక్కఓణం వదిలేదికాదు. శేషాద్రి మీనాక్షి కంటె కనీసం ముప్ఫైఏళ్ళు పెద్ద. పైగా ఎవరితోనూ ఆటే మాట్లాడక ఓ మూల కూచునేరకం. 'మా పెద్దవాడికి దీన్ని చేసుకుంటేనో!' అని అప్పుడే అనిపించింది. అతనికి. దానికి ఏ పదహారో వచ్చాకే ఆ మాట పెళ్ళాం దగ్గర అని చూశాడు శేషాద్రి. 'ఇంటికి పెద్ద కొడలుగా గొప్పచక్కని చుక్కనే ఎంచారే! పోనీ అంత ఉద్ధరించాలంటే మీ బావచేత తమరే మరోమారు కాళ్ళు కడిగించు కోరాదూ!' అని ఆవిడ అసందర్భపు హాస్యం చేసి ఆ తలంపుని మొదట్లోనే తుంచేసింది. ఈ అనవసరపు ఈసడింపు వల్ల మీనాక్షి పట్ల మొగుడిసానుభూతి మరింత పెంచిందని ఆవిడ ఎరగదు.

శేషాద్రిలాంటి సాహసంలేని వాళ్ళనిచూసి తప్పుపట్టి ప్రయోజనం ఏమీ లేదు. మనసు ఉండడం అతని నేరమూ కాదు. మీనాక్షిని ఎప్పుడు చూసినా ఒకరి సాయం కోరేదిగా అతనికి కనిపించలేదు. 'మీరు లోపల పడుకుంటారా, మీ మడతమంచం వీధిలో వెయ్యమన్నారా మావయ్యా?' ఇలా యింకొకరికి తనే సాయంచేసేలా కనిపించే మీనాక్షి ముందు ఎంతో చిన్నవాడిలా ఫీలయ్యేవాడు శేషాద్రి.

కామేశ్వరి ఒక్కర్తే చెల్లెలు కావొచ్చుగాని ముగ్గురక్కలు ఉన్నారు. శేషాద్రికి, బండెడు బలగం వాళ్ళది. ఊపిరి తీసుకోకుండా చెయ్యడానికి నిజానికి అతని కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య చాలు. అయినా ఇంతమందిలోంచి మీనాక్షిని ప్రత్యేకించి ఎంతో ఆప్తురాలిలా భావించడం, అది అలా ఏళ్ళ తరబడి కొనసాగడం ఎంతో ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుందతనికి ఓ ఊళ్లో లేరు. ఉత్తరాలు రాసుకోరు. మరి యింతటి సాన్నిహిత్యానికి కారణం ఏమిటో! రుచీ పచీలేని సంసార జంజాటనలో పడిపోయిన శేషాద్రికి, మీనాక్షి తలపే కొండంత బలం యిచ్చేదేమోమరి! ఏదైనా పనిమీద వాళ్ళ ఊరువెళ్ళి వాళ్ళింటికి వెడితే ఆ యిద్దరి కబుర్లకీ యింక అంతూ దరీ అంటూ ఉండేది కాదు. 'అలా పైకి పెద్దవారిలా కనిపిస్తాడు గాని అమ్మో, మా మావయ్య ఆలోచనలు ఎంత పడుచువో!' అనేది మీనాక్షి. 'ఆలోచనలతోనే ఆగిపోయిందమ్మా మీ మావయ్య బతుకు' అన్నాడు శేషాద్రి 'పరవాలేదులే... నువ్వు మెచ్చిన మీ మేనకోడలు వేస్తున్న ముందడుగు ఎప్పుడో అప్పుడు వీ కంటపడక పోదులే' అంది నవ్వుతూ.

ముకుందం బతికున్నప్పుడైనా ఇంట్లో వాళ్ళ మంచిచెడులు పట్టించుకున్నట్టు ఎక్కడా సాక్ష్యం లేదు. అసలే బేఖాతరు మనిషి. పైగా పిల్లలు కూడా పుట్టుకురావడంతో ఆఖరాఖరికి ఉన్న కాస్త బాధ్యతా చొక్కా ఊడదీసి మేకుకు తగిలించినట్లు నిష్పూచీగా తిరిగినట్టున్నాడు. ఆఖరికి చొక్కా ఉంచేసి చెక్కేశాడు. చెక్కు చెదరడ మన్నది మీనాక్షి ఎరగని గుణం. అంత చాకిరీతో ఎప్పుడు చదివేదో గ్రాడ్యుయేట్ అయింది. ఆఖరికి పిన్నికయినా పట్టింది గాని, కన్న తండ్రి అయినా తన పెళ్ళిమాట ఎత్తకపోతే 'దానికే ముంది' అని సరిపెట్టుకుంది. చెట్టంత తండ్రి నిమిషాల మీద వెళిపోతే తట్టుకుని, ఉద్యోగంలో చేరి 'ఏడవకండి నేనున్నాను' అని ఆ నలుగురికీ తనే దిక్కుగా నలిచింది. 'ముందడుగు' అంటే ఏముంటుంది గనుక! అనుకున్నాడు శేషాద్రి. కాని ఆ మధ్య వాళ్ళఊరెళ్ళినప్పుడు కంట బడ్డ ఆ దృశ్యం అతని అణువణువునా మంటలు రేగింది. రక్త సంబంధం ఉన్న యింటిల్లిపాదినీ యివతలికి నెట్టి తన మనసు ఎందుకు పరుగులు తీసిందో అప్పుడే బోధపడింది, అతనికి 'జీవితం ఎన్నో కష్టాలు పడింది. ఎదురీది ఎన్నేన్నో సాధించింది. ఎంతో ఆశ కల్పించింది. ఇందుకేనా!' అని గిలగిల కొట్టుకుంది అతని మనసు, రామానుజయ్యంగారూ, రామసుబ్బమ్మా కల్మషం చేసి పారేసి తన అంచనాలతో మీనాక్షి అయినా కాంతి రేఖగా నిలబడుతుందనుకున్నాడు. ఇన్నాళ్ళూ మంచి ముత్యంలా గడిపింది. మరో నాలుగు రోజులు కళ్ళు మూసుకుంటే కన్నకాపరమేశ్వరిలా కాలం వెళ్ళిపోదూ! ఇలాంటి దరిద్ర గొట్టుపని చేసినందుకు ఏం చెయ్యాలి?

పిల్లలు పడుకున్నారు. కామేశ్వరిని హరికథకి దిగబెట్టి సినిమాకి బయలుదేరాడు. టిక్కెట్లు దొరికేయి కావు. తీరా యింటికొస్తే కంటపడిన దృశ్యం యిదీ! మేడమీద గదిలోంచి వస్తున్న ఆ స్టూడెంటు కుర్రాణ్ణి స్పష్టంగా తనకళ్ళతో తను చూశాడు. మెట్లమీద సగందాకా వచ్చి మీనాక్షి

సాగనంపింది కూడాను.

ఓ పది నిమిషాలు ఎలాగో ఉగ్గబట్టుకుని ఊరుకున్నాడు శేషాద్రి. ఇంకా ఆలశ్యం చేస్తే చెల్లాయి హరికథ నుంచి వచ్చెయ్యవచ్చు. ఈ పాపిష్టి కబురు దాని చెవిన పడడం కూడా ఎందుకు. ఉన్న కష్టాలు చాలకనా' అని ఆరంభించాడు. ఆరంభించడమేమిటి, విజృంభించాడు; విరుచుకు పడ్డాడు.

మీనాక్షి తను చేసిన పనిని కాదనలేదు. కళ్ళుదించి తలవంచుకు కూచోలేదు. శేషాద్రి 'దులపడం' పూర్తిగా నెమ్మదిగా భరించింది. మధ్య మధ్య మాట్లాడవద్దని హెచ్చరికలాంటి అభ్యర్థన చేస్తూ స్పష్టంగా మొదలెపెట్టి, తొణుకూ బెణుకూ లేకుండా నిర్మొహమాటంగా మధ్యన ఎక్కడా తెగకుండా ఆపకుండా చెప్పదలచుకున్నవన్నీ పూర్తి చేసింది.

'మావయ్యా... ముందుగా ఒక్కమాట. ఎంత తెగించిన మనిషనయినా యీ విషయం నీతో ఎలా చెప్పాలా అని... కొట్టుకు పోతున్నాను. యాక్సిడెంటల్‌గా అయితేనేం... అది నువ్వు తెలుసుకున్నావు గనుక ఇక జరిగింది చెప్పడానికి నా కెలాంటి సంకోచమూ అనవసం.

ఇంతకీ అద్దానికి ప్రతిబింబించే శక్తి ఉందా ఊడిందా అనేది ముఖ్యంగాని అది చిన్నదా పెద్దదా అనేది కూడా అప్రస్తుతం. అందుకే నీ ముందు నా సంగతంతా బయట పెట్టడం.

ఇంకోమాట, వ్యక్తిత్వం గల ఏ మనిషికయినా తనకు తనే సలహాదారూ, సర్కారు వారూ! అవునా? అయినా యింత శ్రమ తీసుకుని నా మీద యింతగా ఆయాసం వచ్చేదాకా కేకలు వేశావు ఎందుకు? అదిగో ఆ అనుబంధమే ఎటువంటి అరమరికలు లేకుండా నన్ను నీ ముందుబయట పెట్టుకునేలా చేస్తోంది. ఎలాంటి వారికయినా సాటి మనిషి మీద సానుభూతి చూపించగల శ్రోత కావాలి. నీ కంటె నాకెవరున్నారు చెప్పుకోడానికి? నేనేదో తప్పు చేశాననీ నా పొజిషన్ జస్టిఫై చేసుకోవాలనీ కాదు సుమా యీ ప్రయత్నం, కేవలం నువ్వు వినాలనీ అంతే.

నాన్నపోయిన రెండు నెలలకి కాబోలు ఉద్యోగంలో చేరాను. దుక్కలాంటి మనిషి ఒక్కసారి మాయమయిపోతే ఆ షాక్‌కి పిన్ని తట్టుకోలేక పోయింది. నీకు వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. పిల్లల్ని కూడా నిరాదరించేంతగా పిచ్చెత్తిపోయింది. ఈ లోకంతో సంబంధం లేనంతగా స్నానాలూ జపాలూ ఉపవాసాలూ అలా తయారయింది. దాన్తో ఉన్న తోడు కూడా ఊడ్చుకు పోయి ఊబిలోకి దిగినట్టయింది నా పని. ఉద్యోగం చేసుకుని ఉస్సురని యింటికొస్తే ఇన్ని చల్లని మంచినీళ్ళిచ్చే వారు లేరు సరిగదా యిల్లెగిరిపోతున్నట్లు గోల చేస్తూ యింతింత పిల్లలు, ఎదురు చూస్తు యింటెడు పని! శరీరంబలం ఉంది గనుక శ్రమకి వెనుదియ్యక ఎలాగో పూర్తిచేసే దాన్ని. కాని మనసుకి కలిగిన అలసట తీరేలా ఎప్పుడూ లేంది ఓ పట్టాన నిద్రపట్టేది కాదు రాత్రి. మనకి రెండు దాకా నిద్రపట్టలేదని దయదల్చి ఏ పదింటికో ఉదయించడుగదా మర్నాడు సూర్యుడు! పోనీ పొద్దుట పనేనా చూసుకోనేదా పిన్ని? ఊహు ఆ పూట గదిలోంచి యిక యివతలి కొచ్చేది కాదు. ఇల్లెప్పుడు చక్కదిద్దను; ఆఫీసుకెప్పుడు తగలడను, ఎమర్జన్సీ ఒకటికదా సాద!

ఈ ఉద్యోగం ఈ యిల్లు ఈ పిల్లలు ఈ పిన్ని యిందులో ఏ ఒకటీ నావికావు. నా కోసం కావు. కాని వీటన్నిటితోనూ; ఎవరి బలవంతం తోనూ కాదు సుమా. నా మటుకు నేనే వేసుకున్న ముడి ఒకటి ఉంది. అవి నేను గాఢంగా ప్రేమించిన నా జీవితం. జీవితం లక్ష్యం జీవించడమే.

ఇవాళ నీకు కలిగిన తృప్తే రేపు నువ్వు జీవించడానికి పెట్టుబడి. కాని ఇది కూడా యిప్పుడు నాకు దక్కకుండా పోతున్న దెందుచేత? ఆఫీసులో తెచ్చిన జీతంతో పాటు అక్కడ తిన్న చివాట్లు కూడా యింట్లో యిచ్చే నీచత్వానికి నేనెందుకు దిగజారిపోతున్నాను? నన్ను నేనే అసహ్యపడే ఈ దుస్థితి నుంచి రక్షణ లేదా నాకు?

అనాకారి అయినంత మాత్రాన ఆరోగ్యం వయసూ ఉన్న ఆడదానికి మగవాడి సందేశాలు అందకూడదని ఏం లేదు. సుందరులు సులభసాధ్యలు కారు గనక అనాకారులవైపే మొగవారి మొగ్గు! దేశంలో ఫామిలీ ప్లానింగ్ ప్రచార ధర్మమా అని ఏ ఆపదలూ రాకుండా ఎలా సుఖపడాలో నేటి యువతకి స్పష్టంగా తెలుసు. ఇన్నీ ఎరిగినా సంప్రదాయాపు ఒత్తిడికి ఒకవైపు. సహజ వాంఛల అలజడి మరొకవైపు. ఇన్నాళ్లూ ఎవడేం వెకిలి వేషాలు వేసినా దవడ ఊడదీసేదాన్ని కాని యిప్పుడు నాలో ఏర్పడుతున్న న్యూనతా భావాన్నుంచి రక్షించుకోడానికి ఇది తప్ప గత్యంతరం లేకపోయింది. అందుకనే ఆ మధ్య ఇంటివారి పెద్దబ్బాయి చిటికె వేసి సైగ చేస్తే అడ్డు చెప్పలేక పోయాను!

మనసాన్నిహిత్యం మామూలు అంచనాలకి అతీతమైంది గనుకనే సిగ్గువిడిచి యిలా చెప్పగలుగుతున్నాను మావయ్యా! నిజానికి సిగ్గు పడవలసిందేమీ ఇందులోలేదు. ఎంత మొండి దాన్ని అయినా యీ పాడిబతుకు షాక్‌కి తట్టుకోలేకపోతానేమో అనుకున్నాను. ఓడిపోతానేమో అని బెంగపడిపోయాను. నేను బతకాలి. నలుగురికి దిక్కుగా నిలబడాలి. రోజు రోజూ పడ్డ శ్రమనుంచి నాకు విముక్తి కావాలి. మనిషిగా నిలబడాలంటే మనిషికి కావలసిన వన్నీ ఆలోచించి ఈ అనుభవాన్ని నామటుకు నేనే కోరుకున్నాను. ఏవిధంగానూ వెలుతురుకి అవకాశం లేని నాలాంటి కటువైన బతుకుల్లో యిలాంటి మృదువైన మధుర క్షణాలు అప్పుడప్పుడు అత్యవసరం మావయ్యా!'

మీనాక్షి చెప్పడం పూర్తయింది.

శేషాద్రి గబుక్కని లేచి గదిలోకి వెళ్ళి సంచీ అందుకుని ఇవతలికొచ్చేడు. ఎటువైపో చూస్తూ 'నేనిలా వెళ్ళిపోయానని కాముడితో చెప్పు' అంటూ గబగబా వీధిలోకి వచ్చేశాడు.

ఆమె చెప్పిన ఏ ముక్కా అతను మరచి పోలేడు, కాదనలేడు. అవుననడానికి కూడా అతనికి దమ్ములేవు. అతనికి తెలిసింది ఒక్కటే. దొరికిందనుకున్న ఎడ్రసు యిక దొరక్కుండా పోయింది!

(జయశ్రీ సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక, 1976)

✿